

Kirjallinen kysymys KK 129/2026 vp

Sari Sarkomaa kok ym.

Kirjallinen kysymys rintasyövän seulonnan laajentamisesta nykyisestä 50—69-vuotiaiden kohdeikäryhmästä 46—74-vuotiaisiin kansallisen syöpäseulontojen ohjausryhmän ja EU:n suosituksen mukaisesti

Eduskunnan puhemiehelle

Kansallinen syöpäseulontojen ohjausryhmä on ehdottanut rintasyövän seulonnan laajentamista nykyisestä 50—69-vuotiaiden kohdeikäryhmästä 46—74-vuotiaisiin. Suositus perustuu uusimpiin tutkimuksiin. Ohjausryhmä esitti, että ikäryhmälajennus toteutetaan asteittain vuosien 2026—2032 aikana.

Rintasyövän seulonnan ikäryhmien hallittu laajentaminen on todettu vaikuttavaksi ja kustannusvaikuttavaksi ja sen avulla voidaan kohtuullisin kustannuksin vähentää kuolleisuutta rintasyöpään. Vuosittain rintasyövän seulontaan kutsutaan noin 350 000 naista, joista 82 % osallistuu seulontaan. Seulonnan avulla löydetään vuosittain lähes 2 000 rintasyöpää. Yhteensä rintasyöpiä todettiin syöpärekisterin tilastojen mukaan vuosien 2018—2022 aikana vuosittain noin 5 000, joista 45—49-vuotiailla naisilla lähes 300 ja 70—74-vuotiailla noin 650.

Euroopan neuvosto päivitti syöpäseulontaan liittyvää suositustaan vuoden 2022 joulukuussa. Sen mukaan EU-jäsenmaiden tulisi laajentaa rintasyövän seulontaohjelmaa 45—74-vuotiaisiin nyt ohjausryhmän suosittamalla tavalla.

Suomi on pitkään toiminut edelläkävijänä syöpäseulontaohjelmien toteuttamisessa. Seulontaohjelmia on tarpeen päivittää tutkimustiedon lisääntyessä, ja nyt voimme varmistaa, että Suomi on jatkossakin kärkimaita syövän torjunnassa.

Ohjausryhmän suositus ja sen perusteena oleva rintasyövän seulonnan asiantuntijaryhmän lausunto on toimitettu sosiaali- ja terveysministeriöön. Hallitusohjelmassa painotetaan ennaltaehkäisevän työn merkitystä ihmisten terveyden edistämässä ja vaikuttavien menetelmien käyttöönottoa sosiaali- ja terveydenhuollossa.

Rintasyövän seulontaohjelman vuosittaiset kustannukset ovat noin 15 miljoonaa euroa. Ohjelman laajentaminen suosituksen mukaisesti nostaisi vuosittaisia kustannuksia noin kuudella miljoonalla eurolla.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitämme asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Kirjallinen kysymys KK 129/2026 vp

Mihin toimiin ryhdytään naisten rintasyöpäseulontojen laajentamiseksi nykyisestä 50—69-vuotiaiden kohdeikäryhmästä 46—74-vuotiaisiin?

Helsingissä 1.4.2026

Sari Sarkomaa kok
Timo Heinonen kok
Pia Kauma kok
Maaret Castrén kok
Pihla Keto-Huovinen kok